

EMBERSÉGBŐL PÉLDÁT

Az erkölcsnek nincs ekké-
lyes törvénykönyve, az
emberi együttélés szabá-
lyai jórészt irratlanok. Még
csak meghatározni is ne-
héz, milyenek ezek a sza-
bályok, hisz emberként,
közösségenként változók.
A mi társadalmunkban
például ilyenek!

A szív diktálta

A 17 éves fiú állami gon-
dozásban volt. Apja már hét
éve nem is látta, anyja sem
nyilvánított soha valami
nagy érdeklődést iránta.
Csak nővére szerette, látog-
gatta, ha módja volt rá. A
két nő a textilművekben
dolgozik, s az anya néhány
hétrel ezelőtt azzal állt elő:
vegyék fel fiát a gyárba,
mert szeretné kivenni az ál-
lami gondozásból. Az illeté-
kes kisteleki tanács levél-
ben érdeklődött a személy-
zeti osztálytól: alkalmaz-
zák-e a gyereket, mert ha
nem, szó sem lehet arról,
hogy a gondozást megszü-
ntessék.

Sokféle kötelessége van a
személyzeti osztálynak, de
azt egyetlen rendelet sem
írja elő, hogy ilyen esetben
mit kell tennie. De a rész-
vét, a szív diktálta! Beszéltek
az anyával, a testvérral, s
úgy döntöttek: segítenek. Igaz,
a fiú csak hat általános is-
kolai osztályt végzett, ipari
tanulónak nem szerződhet-
tet, de egy ekkora gyár-
ban mindig akad könnyebb
munkahely is. Jöjjön!
Zseli István ma már a
textilművek dolgozója.

Gyerekek és anyukák

Nem tartozott a
vállalások sorába.
De a brigádvezető,
Csorba Istváné
indítványozta, és
a tagok — majd-
nem kivétel nél-
kül asszonyok,
családanyák — lel-
kesen helyeselték.

Aztán — jó fél
éve már annak —
ott álltak az ál-
lami gondozott gy-
erek sora előtt,
hogy válasszanak:
kik lesznek majd
a szerencsések, az
a hat, akiket a
„Törökös” szo-
cialista brigád
vendégül lát va-
sárnaponként? Az
apróságok elkere-
kült szemmel néz-
tek látogatóikra.
Egy barna kisfiú
kezét nyújtotta,
felkiáltott:

— Néni kérem,
engem tessék ki-
vinni! Nekem
nincs senkim, en-

gem senki se sze-
retett!

Attól fogva va-
sárnaponként a
megjelentek a
gyermekotthon-
ban, hogy maguk-
kal vigyék a csön-
des, jómodorú
gyerekeket. Jól
éreztek magukat
a kicsik: kedves-
séget és szeretet
is kaptak az éte-
lek, eddességek, já-
tékok mellé. S a
brigádban egész
hétén át arról
folyt a szó, hogyan
barátkoztak össze
a kis jövővények
az édes gyerekek-
kel, melyik mit
csinált, mit mon-
dott. Így lett min-
denki ismerőse
Lajoska, Szelle
Gyuláné pártfog-
goltja. A nyolc-
éves, vaskos, sző-
ke kisfiú különös
ismertetője, hogy
mindenki fölött
szereti a palacsin-

tát. Ragaszkodá-
sát, háláját több-
nyire azzal fejezi
ki, hogy az „anyu-
ka” kezét, arcát
simogatja. És bol-
dog, hogy arra a
rövid időre Gyula
bácsit is apuká-
nak, a nagy fiút
pedig testvérené,
bátyjának szólít-
hatja.

Igy lettek köze-
li rokonok a Csor-
ba és a Poppán
család pártfogolt-
jai, Jancsika, Pis-
tike és a többiek.
Így fordult szem-
be a gyerekek sor-
sós árvaságával
egy igaz ember-
ség asszonybrigád.
Most, a mikulás-
ajándékok után
egy szép kará-
csonnyal is meg-
ajándékozták őket:
hosszú ünneppel,
hisz van, aki há-
rom napra is ma-
gához veszi vé-
dencét.

Repülőút Moszkvába

Mindig nosztalgiát érzett
a Szovjetunió, Moszkva
iránt, ami annál is inkább
érthető, mivel hosszú éve-
kig a Magyar-Szovjet Bará-
ti Társaság üzemi titkára
volt. De sohasem gyűlt ösz-
sze annyi pénze, hogy neki-
vágjon a nagy útnak.

A napokban ment nyug-
díjba. S a szeretet sugár-
zó búcsúszavak mellé az
örömet okozás örömeivel ad-
ták át neki az egyhetes
IBUSZ repülőút utótkártyá-
nyait. A vállalat, s legfőké-
ppen dolgozótársai jóvoltából
május elsejét, a legnagyobb
proletárünnepet Moszkvá-
ban, vagyis székelyvárosban
töltheti.

— Nagyon szerény asz-
szony, bizonyára nem sze-
retné nevét viszonzítani az
újságban — tanácsolják.
Jó, maradjon neve titok-
ban, mint ahogy azok nevét
sem sorolhatjuk fel, akik
pénztárcájukkal együtt szí-
vüket is kinyitották, amikor
a kedves meglepetés készült.

A háromszög-akció

A történet szokottan egy-
szerű. Hármannak van egy
szerelmi háromszög csúcsai-
ban: a feleség, a férj, és a
harmadik, egy fiatal nő. Ti-
zenhét esztendő zavarlatlan
házasság, együtt teremtett
otthon, tizenhat éves gyerek
és még számtalan érv, ami
a család mellett szól. S
mégis, a férj mivel sem tö-
rődve követi a harmadikat,
azt a nőt.

A háromszög az üzemben
képződött, tudnak róla, se-
gíteni próbálnak, akcióba
lépnek ellene a gyáriak: ki-
nek mi köze hozzá? Függet-
len ember vagyok!

A férj végül minden
társadalmi fórumon egy-egy
beszélgetést. Belát, elismer,

helyesel — de óra múlva
már keresi az új találko-
zást. S fut a pletyka; itt sé-
tált, arra látták. Jó dolgos
emberből igazolatlan mu-
lasztó lesz, jónéhányszor
nem jön be munkahelyére.
Miért? — kérdezik. Arra hi-
vatkozik, reggelit ivott, nem
tudott volna dolgozni. Mit
mondjanak erre: napnál vi-
lágosabb, hol volt.

Közben létszámot csök-
kentek. Azt a nőt is érin-
ti a változás. Ki látja, volt-e
benne szándékosság, s ki
félhetné el, ha volt? Az író-
asztal után nem kell a ter-
melés, a harmadik elmegy,
másutt dolgozik. Főleglegzik
a közösség, föl a személyzet
is, de összekötő szálak még
megmarad a telefon. Az pe-
dig sűrűn csörög. A hango-
sanbeszélőn át hívják a
kagylóhoz a férjet, s ezt a
hívást ugyanúgy hallja az
asszony is.

A férj közben a fegyelmi
határozat kiszabta alacson-
nyabb beosztásban dolgozik
már. A közösség, a munka-
társak nem adják fel, s lá-
san beérik az eredmény.
Ahogy múlik az idő, vele
múlik a szédület, a rossz
várás is. Egy asszony har-
ca a férjéért, s a közösség
küzdölme egy család béké-
jéért, véget ért.

Nemcsak elvileg

A szocialista brigádok
tetteiről, a kisebbekről,
a nagyobbakról egyaránt
sok szó esett már. Ez a
kis történet, amit most
a textilművek főnöke B
munkájában dolgozó
Kossuth-brigád naplójá-
ból kimásoltunk, már
nem változtat az ösz-
véleményen, de minden
bizonytalannal tovább mo-
tíválja azt.

Lássuk tehát a bri-
gádvezető, Ábrahám
Pálné jegyzetét!

„Pénzes Mihályt
odahaza baleset érte.
Elvágta az ujját, nem
tudott mosni. Sárkány
Lászlóné segítségére si-
etett.”

Es most jön az a
mondat, amiért feltéte-
lül érdemes megemlí-
teni az egészet.

„Nálunk, a brigádon
belül, nemcsak elvileg,
hanem gyakorlatilag is
használjuk az „Egy
mindenkire, mindenki
egyért” jelszót.”

S. M. — F. K.

Közéletünk hírei

ELUTAZOTT A SZOVJET PARTMUNKÁSKÜLDÖTT- SÉG

Az SZKP pártmunkás kül-
döttsége, amely M. Sz. Szolo-
mencevnek, a Szovjetunió
Kommunista Pártja Központi
Bizottsága tagjának, a
Rosztovi Területi Pártbizott-
ság első titkárának vezetésé-
vel látogatást tett hazánkban,
pénteken elutazott Budapest-
ről.

A küldöttséget fogadta
Nyers Rezső, az MSZMP Po-
litikai Bizottságának póttag-
ja, a Központi Bizottság tit-
kára.

A delegáció búcsúztatására
a Férihegyi repülőtéren meg-
jelent Párdi Imre, az
MSZMP KB tagja, a KB osz-
tályvezetője. Jelen volt N. R.
Seleh, a Szovjetunió buda-
pesti nagykövetségének kö-
vet-tanácsosa.

ELUTAZOTT A GHANAI KORMÁNYKÜLDÖTTSEG

Pénteken elutazott Buda-
pestről a Kwasi Amoako-At-
mi pénzügyminiszter vezeté-
sével hazánkban járt ghanai
kormányküldöttség. Búcsú-
tatásukra a Keleti-pályaud-
varon megjelent Dr. Timár
Mátyás pénzügyminiszter, pesti nagykövete.

DE GAULLE KÖSZÖNETE DOBI ISTVÁNNAK

De Gaulle, a Francia Köz-
társaság elnöke, táviratban
köszönte meg Dobi István
elvtársnak, az Elnöki Tanács
elnökének az újraválasztása
alkalmából küldött üdvözlő
táviratát. (MTI)

Értékelték a «Hévíz közművek»

tervpályázat eredményeit

Szegediek sikeres pályamunkái

Szegeden a korszerű és
többérvényű Odessa-vá-
rosnegyed házait — mint-
semleges — a hévíz fűti. A
geotermikus energia szegedi
hasznosítása fűtésre orszá-
gos jelentőségű kezdemé-
nyezés, s tapasztalatokat ad
hazánk hévízkészletének ki-
terjedt hasznosítására. A
szegedi példát eredményei-
ből kiindulva az Építésügyi
Minisztérium, az Országos
Vízügyi Főigazgatóság és
a szegedi megyei jogú váro-
si tanács korábban nyilvá-
nos tervpályázatot hirdetett
„Korszerű hévízművek”
címmel. A pályamunkák dí-
jazására és megvételére 100
ezer forintot biztosítottak.

A pályázatra 15 pályá-
munkát nyújtottak be, amit
most decemberben értékelt
a szakemberekből álló bírá-
lói bizottság. Megállapít-
totta, hogy a pályázat ered-
ményes volt, segítette a
komplex hévízhasznosítás
gyakorlati kialakítását. Ez-
zel együtt azonban olyan
pályamű, amely a pályáza-
ti kiírásnak teljes egészében
eleget tett volna, nem volt.
Ezért első díjban pályamű
nem részesült. A bizottság a
20 ezer forintos II. díjat
az Országos Energiagazdál-
kodási Intézet tervező kö-
zösségének: Barcsi Barna-
ter, Dohár Istvánnak,
Kovács Frigyesnek és Pin-
ter Antalnak ítélte. A
bizottság két pályaművet ré-
szesített a 16 ezer forintos
III. díjban: a Melyépítési
Tervező Intézet két terve-
ző munkacsoportját.

A pályázaton a szegedi
tervezők is sikeresen, jó
eredménytel szerepeltek. A
Szegedi Tervező Vállalat
munkatársai: Müller
Vilmos, Rakonczai István és
Margittai Endre együttes
munkáját 11 ezer forintért
megvásárolták. Ugyaneny-
nyírt vásárolta meg a bi-
zottság Mózes Endrénét, a
Szegedi Gázmű mérnökének
és Mihály Gézának, a Mely-
építési Tervező Vállalat
mérnökének közös munká-
ját. Hétézer forintért vá-
sárolta meg a bizottság a
Szegedi Tervező Vállalat
tervezőinek: Müller Vilmos-
nak, Rakonczai Istvánnak
és Margittai Endrénét
együttes pályaművét.

A bíráló bizottság még
több pályaművet vásárolt
meg. Valamennyi pályamű
tartalmaz új gondolatokat,
javaslatokat a korszerű hé-
vízközművek megvalósítá-
sára.

Ezerkétszáz új kórházi ágy

Jelentős felújítások az egészségügy 1966. évi tervében

Csorba László, az Egész-
ségügyi Minisztérium fő-
osztályvezetője tájékoztatja
az MTI munkatársát egész-
ségügyünk 1966-ra tervezett
fejlesztéséről. Rámutatott,
hogy a harmadik ötéves terv
céljainak megfelelően a jó-
vő évi terv

középpontjában a beteg-
lét személyi és anyagi
feltételeinek továbbjavítá-
sása áll.

Előreláthatólag hatvan-
névelik az orvosi körzetek
és harminccal a városi gyer-
mekkörzetek számát. A szak-
orvosi napi óraszám terve-
zett fejlesztése 1200 óra, ami-
nek zöme — mintegy 800
óra — a fogászati ellátás
bővítésére jut. Ez lehető-
séget ad, hogy az idén vég-
zett

170 fiatal fogorvos után
jövőre ugyanennyi új fog-
orvosi állítanak munkába.

A tervek „személyi fedezete”
az egyetemokről kikérülő
fiatal orvosokkal és fogorvos-
okkal biztosított, ugyanak-
kor gondot okoz az orvosi
rendelők és lakások problé-
mája.

A bérházak között a
legnagyobb helyet a kórház-
építési program foglalja el.
Összesen 1200 ágyval fej-
lesztik a kórházak befoga-
dóképességét.

A hangsúly most az álta-
lános kórházak építésén
van.

Jövőre elkészül a csaknem
600 ágas salgótarjánai me-
gyei kórház és a 400 ágas
orosházi kórház.

A legjelentősebb alkotás a
pécsi egyetem klinikai tömb-
jének befejezése lesz. Ez a

200 millió forintos költség-
gel több éve épülő beruhá-
zás lehetővé teszi az egye-
tem belgyógyászati, seb-
észeti, szemészeti és ortopéd
klinikájának korszerű elhe-
lyezését. Az egyetem „elmé-
leti tömbjére”, amelyet elő-
reláthatólag 1967–68-ban
adnak át, jövőre 25 milliót
fordítanak.

A fekvőbeteg-ellátást je-
lenleg mintegy 77 000 kór-
házi ágy szolgálja.

kórházaink legnagyobb ré-
sze azonban régi, korsze-
rűtlen épületben van elhe-
lyezve.

Ez a körülmény teszi jelen-
tőssé a minisztérium fel-
újítási programját.

Vidéken a kalocsai, a győ-
ri, a berettyóújfalui, a deb-
receni, a szekszárdi, az szom-
bathelyi és a veszprémi kór-
házakat újítják fel.

A jövő évben 1200-zal nö-
velik a bölcsődei hálózat,
kétszázal a csecsemőotthon-
ok elhelyezési lehetőségeit.
A 3–18 éves korú fogyaté-
kos gyermekek elhelyezését
eddig 1750 egészségügyi gyer-
mekotthoni ágy szolgálta.
Ezek száma jövőre a szom-
bathelyi és az egri intéze-
tek üzembe helyezésével öt-
százzal nő.

A szociális otthonok befo-
gadóképessége 800 ágyval
bővül.

résben a második ötéves
tervben épült nagyszénási
otthon, részben különböző
épületalakítások, bővítések
 révén. Nyíregyházán és Ze-
laegerszegen 200 ágas új
otthonok építését kezdik
meg. (MTI)

ten, az OTP Nádor utcai
kulturális termében tartják.
A kétnapos húzason a
három békekölcsönből össze-
sen 750 000 kötvényt sorso-
lnak ki 127 291 900 forint ér-
tékű nyereménnyel és tör-
lesztéssel. (MTI)

Hétfőn és kedden békekölcsön-sorsolás

Az Országos Takarékpénz-
tár december 27-én és 28-
án, hétfőn és kedden bonyo-
lítja le az év utolsó állam-
kölcsön sorsolását, a II., a
III. és a IV. Békekölcsön
1963. második felévi húzá-
sát. A sorsolásokat Budapes-

Prof. Halle mítosza

Mit ki nem kotlanak pihent fejük-
ből emberek! Az Encounter című
elegáns folyóirat például ilyen pikáns
címekkel közöl tanulmányt tudós szer-
zője, Louis J. Halle genfi professzor
tollából: „Marx vallási drámája”. Te
szent isten! — erre oda kell figyelni.
Még majd kiderül, hogy Marx titok-
ban buzgó hívő volt! És akkor is oda
kell figyelni, ha csak a cím olyan
bizarr, hogy gusztust csináljon az ol-
vasónak! Hiszen mind úgy tudja az
utókor, hogy Marx meggyőződéses
materialista, rendíthetetlen ateista
volt. De hiszen nem is
erről énekel Halle profess-
zor. Még ennél is merészebbet
kockáztat meg — azt mondja, hogy:
a marxizmus nem tudomány, hanem
vizió, mítosz; szellemi utja inkább
költő, művész, mint tudós; s az egész
marxista „vallás” lényege nem más,
mint a messiás sokszor és sokféle-
képpen megjövendőt eljövételének
modernebb analógiája. De fogalmaz
még kihívóbban is. Megkockáztatja
azt az ítéletet, hogy Marx nem tett
egyebet, mint hogy átírta az emberi-
ség nagy mítoszait, a Genezist (Mó-
zes első könyve), az Odüsszeiát, a
Grál... és a Hamupókot. Ezzel
akarta kielégíteni a városi ember
megváltozott vallásigényét. Bizonyí-
tási gondolatmenete pedig így halad:
a régi mítoszokban a gonosz és a jó,
a megváltó és a sátán drámája zaj-
lik, Marx ezt a konfliktust a gonosz
burzsoá és a jószágos proletár testére

szabja. A biblikus, misztikus kor-
és helymegjelöléseket pedig — mint
purgatórium, paradicsom stb. — ilyen
fogalmakkal helyettesíti: „nyers-kom-
munizmus” (érted proletárdiktatúra)
és megvalósult kommunizmus. Hogy
pedig még „hiteles” is legyen, olyan
életmozzanatot is keres Karl Marx
életében, amely „bizonyítja” mítizá-
lásra való hajlamát. Úgy mond, Marx
szívesen mesélgetett családi körben, s
minden mesék közül legszívesebben
és legtöbbet Hans Röckle varázsbolt-
jának maga költötte kis mítoszt
mondta el.

Sok ez így egyszerűsre, noha éppen
csak vázlatos tudós Louis J. Halle
professzor oldalakon futó okfejtése-
nek. A maga nemében nem első és
nem is utolsó kísérlet a marxizmus
kifejtésére, megértésére, meg-
reformálására. Nem is a legeredetibb
és veszélyes sem kell sokra becsülni.
De mégis az az esete az effajta ki-
sérletezésnek, amelyre egyből kinyí-
lik a bicska minden marxista zseb-
ben, de legalább tágra nyílik a sze-
me minden valamirevaló polgári filo-
zofusnak is. Képzelmük csak el ezt az
abszurdumot, ezt a fából vaskarikát:
ateista vallásalapító! Prof. Halle ezt
a képtelenséget erőlteti, persze nem
filozófiai vagy logikai stílusgyakorlat
kedvéért — sokkal inkább azért, hogy
a modern kor legbefolyásosabb és
egyetlen tudományos világnevezetét a
hit, a vallás szintjére degradálja.

A genfi Institut Universitaire des

Hautes Etudes professzora erős fájd-
almakkal vajúdhatta világra ezt a
„bizarr” eszmét, mert határtalanul
„körülnyázta” filozófiailag! Azon-
ban így is számtalan a rés eszme-
építőmánya. Kapaszkodhat minden
tézise. Hiszen a kiindulási
alap is ingató. Hogyan lehet vallás-
hoz hasonlítani egy eszmét, amely a
történelmi realitásból munkál és ta-
lálja igazolását nap mint nap? Ho-
gyan lehet mítoszteremtő vátesznek
nevezni azt az embert, aki minden-
kinél jobban értette és győzte le a
mítoszokat? Hiszen maga Marx mon-
dja: „Minden mítosz a képzeletben és
a képzelet által győzi le, tartja ura-
lma alatt és alakítja a természeti erő-
ket: eltűnik tehát a természeti erő
feletti valóságos uralom esetén.” S
mivelhogy a természet a tárgyi dol-
gok összességét érti, a társadalmi m-
ítoszok eltűnését is kimondja. Azért
teremtene talán egy új mítoszt, ön-
maga ellenére, hogy azt is megse-
misítse a társadalmi fejlődés? Mind-
amellet a vallások általában passzív-
vak az objektív világval szemben —
a marxizmus pedig a legaktívabb. „A
filozófusok eddig csak különbözőké-
pen tolmácsolták a világot, holott a
lényeg az, hogy megváltoztassuk.” Is-
mert mondata ez Marxnak — s egy-
szersmind felszólítás és program a
mítoszok száműzésére. Tagadhatatlan,
hogy vallások filozófiák tartalmának
naiv kommunisztikus elemeket is, a
marxizmus viszont teljes tudatos
programot ad, s nem képzelt mítikus
világba helyezi megvalósulásukat, ha-
nem a közvetlen valóságba; s nem
vizió-szerűen, hanem szigorú empiri-